

Tv og streaming

En digital samtale om tv-forskningens historie, status, sprog og fremtid

Julie Münter Lassen¹ & Kim Toft Hansen²

1. Julie Münter Lassen er docent ved DMJX – Danmarks Medie- og Journalisthøjskole. Hendes forskning fokuserer primært på public service-medier, og hvordan disse påvirkes af den digitale omstilling i forhold til blandt andet regulering, distribution, publiceringspraksisser, organisatorisk omstilling og værdier. I et bredere perspektiv interesserer hun sig for mediesociologi og mediesystemiske dynamikker.
2. Kim Toft Hansen er lektor i medievidenskab ved Aalborg Universitet. Han har i en årrække arbejdet hovedsageligt med tv-serier, mediesteder, Nordic noir, historisk drama og trans-europæiske tv-tendenser. Senest har han indledt arbejde med platformiseringen af generativ AI. Han er pt. projektleder på Nordforsk-projektet Generative AI in Education for Young Adults.

Julie: Vil du ikke starte med at fortælle lidt om din baggrund og indgang til tv-forskningen som fagligt felt?

Kim: I perioden 2007-12 skrev jeg min ph.d. *Mord og metafysik* (2012) på knap fem år, fordi jeg samtidig var ansat til at undervise halvdelen af tiden. Afhandlingen blev startskudtet til mange års interesse i krimigenren – en ekspertise, som jeg ikke helt har sluppet endnu. Den forfølger mig i sådan et omfang, at jeg i sin tid lokalt blev henvist til som "Krimi-Kim", fordi vi dengang på instituttet havde to ansatte med fornavnet Kim. Selvom fokus i afhandlingen hovedsageligt endte med at være litterært, har mine hovedinteresser gennem flere år været især film og tv-serier.

Gennem forskellige forskningsprojekter har jeg udviklet en særinteresse inden for medieproduktionsstudier og har gennem flere år haft et specifikt fokus på location- og stedsstudier – i et slags krydsfelt mellem tekst- og produktionsanalyse. Et krydsfelt, der har været særligt motiveret af mit mangeårige samarbejde med Jørgen Riber Christensen. Disse interesser er især rundet af en særlig historisk og mediehistorisk interesse, som med sikkerhed bunder i mit samarbejde med Gunhild Agger, som også var min ph.d.-vejleder.

Imidlertid har jeg fra mit tilvalgsfag som studerende i Kultur- og mediestudier på Aalborg Universitet sideløbende også bevæget mig rundt i en kulturanalytisk tradition, hvor jeg nok især har hentet (og stadig henter) meget ud af Birminghamskolens *cultural studies*-tradition. Raymond Williams' (1974) skrivelser om tv'et kan jeg stadig hente en del ud af i nutidens produktions- og distributionskontekst, selvom han skrev om en helt anden kulturel kontekst – og jeg bruger stadig Stuart Hall (1973) som en grundstøje i min medieundervisning. I en dansk, akademisk kontekst finder jeg via min mediehistoriske interesse således stadig glæde ved at blade rundt i nyt og ældre fra Kirsten Drotner, Ib Bondebjerg, Lennard Højbjerg og Stig Hjarvard.

Jeg har til tider oplevet nogle gevaldige sving og sideveje i min akademiske udvikling, som senest har involveret et større tv-serieprojekt med fokus på kønsstudier – og som de næste år vil handle om platformiseringen af generativ AI. Alligevel hviler meget af mit arbejde stadig på en resonansbund fra en mediehistorisk interesse og et kulturanalytisk blik på mediernes rolle i tilværelsen og samfundet.

Kim: Vil du ikke også fortælle, hvilke faglige og personlige rammer, du er rundet af?

Julie: Jeg skrev min ph.d.-afhandling i årene 2014-2018 (inklusive en barsel) på Medievidenskab på Københavns Universitet. Alle årene følte jeg mig lidt som en fremmed fugl, fordi min baggrund var dramaturgistudiet på Aarhus Universitet. Det var dog netop gennem et kursus på kandidatuddannelsen på Dramaturgi, at jeg stiftede bekendtskab med det, der skulle blive grundstenen i min senere karriere: public service-medier. Mit speciale omhandlede nationalitetens rolle i DR's public service-forpligtelser, så min indgang til medieforskningen blev regulering og policy. Jeg læste Trine Syvertsen, Hilde Van den Bulck

og Henrik Søndergaard – sidstnævnte blev min vejleder under det ph.d.-studie, der kom til at omhandle programflader, kanalporteføljer og de første skridt ud i kuratering af on-demand-indhold (Lassen, 2018).

To uger efter at jeg indleverede min afhandling, omlagde DR sin kanalportefølje, hvilket tydeliggjorde det tidssensitive aspekt, medieforskning har som grundvilkår. I to efterfølgende postdoc-ansættelser (hos professor Hanne Bruun på Aarhus Universitet) og mit nuværende docentur på DMJX har jeg fået mulighed for at forfølge public service-sporet. Nu med fokus på digitale indgange, platformisering og personalisering. Det spændende er, når det nye går op i en højere enhed med "det gamle". Helt konkret når Paddy Scannells (1996) og John Ellis' (2000, 1982) begreber *dailyness* og *immediacy* kaster lys over publiceringspraksisser på streaming-tjenester, og når diskussioner om parasociale interaktioner til stadighed kan fange de studerende.

Fra national dialog til international stemme

Kim: Jeg tænker, at vores biografiske indgange siger en hel del om tv-forskningen – og det at være tv-forsker. En ting er selvfølgelig den lokale påvirkning, som forskningen tager via vejledere og forskningsprojekter. En anden ting er de mediekulturelle udviklinger, der med nødvendighed også kræver nogle genovervejelser af egen forskningspraksis. Vi har begge taget forskellige veje – og måske vildveje – gennem forskningslandskabet, men vi er begge blevet ret påvirket af nye digitale produktions- og distributionsformer, som har påvirket og udfordret public service-tilbud, måder at se tv på og ikke mindst den begrebsliggørelse, som tv-mediet i forskellige udgaver har kaldt på.

Ser vi tilbage på tidligere tv-numre i *MedieKultur*, dukker netop Hjarvard og Søndergaards programfladeperspektiv op i nr. 3 (1986) – en analytisk tilgang, som er blevet kritisk justeret flere gange gennem den teknologiske udvikling, mens tv-produktionsanalyse faktisk allerede er med i nr. 8 (1988). Imidlertid er det mest slående omkring de første år med *MedieKultur*, at forskningstendenserne er præget af flere af de samme figurer, og at flere individer, som vi begge trækker på, er med, f.eks. netop Søndergaard og Bondebjerg. Samtidig kan vi også se, at feltet dengang var relativt smalt, fordi det er de samme forskere, der gennem det første årti præger artiklerne i *MedieKultur*. Skal vi trække *MedieKultur* helt op til i dag, kan vi dermed se, at numre som nr. 70 (2021) (om streaming) og nr. 78 (2025) (om online tv) stadig er med til at rammesætte et dansk tidsskrift, der ikke blot repræsenterer ny tv-forskning og en lang række gennemgående og centrale forskerkarrierer. *MedieKultur* har også været toneangivende for at drive dansk tv-forskning fremad og ad nye veje. Spørgsmålet er imidlertid, om tidsskriftet også har en international stemme.

Julie: Ja, at scrolle igennem *MedieKulturs* arkiv giver et fint indblik i flere danske medieforskeres karrierer. Og her kommer så en afledt pointe ift. forskningsfeltets udvikling, der måske ikke overraskede mig, men som stod tydeligere frem end jeg havde forventet: Skri-

ver vi på dansk eller engelsk? Bortset fra to numre i hhv. 1986 (nr. 4) og 2006 (nr. 40) skal vi frem til 2008 før vi ser, at tidsskriftets artikler forfattes på engelsk frem for på dansk. Jeg skal ikke begræde det (selvom jeg ved, at nogle studerende har været glade for muligheden for at læse artikler på dansk), for det er jo med til at åbne tidsskriftet udadtil for både bidragydere og læsere.

Pointen er snarere, at jeg blev overrasket over, at overgangen ikke er sket gradvist, men konsekvent. Tidsskriftet antager stadig bidrag på de nordiske sprog, men er sådanne til at opdrive? Måske blandt de artikler, der ikke falder under nummerets tema. Det er i hvert fald interessant, hvordan man kan se på bidragydernes navne, at det er blevet et internationalt tidsskrift (selvom mange nok slår knuder på tungen over navnet *MedieKultur*): Der er blevet markant længere mellem -sen efternavnene ... skriver Lassen og spiller bolden over til Hansen: Har du indsigt i tidsskriftets sprogpolitik gennem tiden?

Kim: Du har helt ret i, at skiftet i sprog kommer over ret kort tid. Nr. 22 fra 2006 er det første hele nummer på engelsk, mens der derefter kommer et par numre på "skandinavisk". De fleste numre derefter indeholder faktisk stadig enkelte publikationer på dansk, men titlerne er fra da af udelukkende på engelsk, mens størstedelen af bidragene er engelsksprogede.

Seneste tv-nummer, nr. 78 (2025) om "Publishing Strategies in Online Television", indeholder faktisk også et enkelt bidrag på dansk fra Erik Svendsen og posthumt fra Frands Mortensen med det gode spørgsmål "Hvorfor dog DR2?" (Mortensen og Svendsen, 2025). Begge forskere har gennem mange år været markante figurer i dansk medieforskning og har med deres interesse i tv-mediets kulturelle og politiske udvikling sat et toneangivende fingeraftryk på de flestes danske forskerblik på tv'et. At de skriver på dansk, viser også en måske generationel interesse i at fastholde dansk som forskningssprog – noget, som jeg ved også har ligget f.eks. Gunhild Agger meget på sinde.

Men mit indtryk er, at der for de danske medieforskningstraditioner sker et gevaldigt internationalt sving i "nullerne", fordi der kommer et intensivt fokus på ekstern funding – noget, der fylder proportionelt mere og mere i dag. Det giver sig udslag i, at forskere – ligesom jeg også selv er drejet i den retning – forsøger via sproget at profilere sig internationalt for derigennem at gøre sig attraktiv for internationalt samarbejde.

Kort tid efter den engelsksprogede vending kommer *MedieKultur* desuden "på finansloven" – støttet af DFF, der som kriterium kræver impact og et større reviewer-netværk.¹ I takt med forskernes generelle internationale åbning mod engelsk som fællessprog ser vi tilsyneladende også tidsskriftets interne vending mod internationale bidragydere og reviewere – måske også fordi det danske medieforskersmiljø ikke har været så stort og i samme periode svinder lidt ind. Det ser vi i *MedieKulturs* første fase, hvor mange af de samme forskere optræder i flere numre efter hinanden, hvilket vi sjældent ser i dag, hvor det at publicere kontinuerligt via samme kanal ikke flugter med de metrikker, vi måles efter. Så er spørgsmålet måske, om tidsskriftet derefter har formået at være toneangivende i en international

kontekst – har *MedieKultur* tiltrukket internationale forfatterskaber? I tv-numrene tæller jeg i hvert fald disse navne med en vis international rækkevidde: Hanne Bruun, Catherine Johnson, Tim Raats, Vilde Schanke Sundet, Marika Lüders – og dig selv senest, men generelt er det stadig vægtige danske forskernavne, der dominerer numrene, ikke?

Julie: Først: Tak for at inkludere mig i det fine selskab. Dernæst: Du har en vigtig pointe i det med at kunne tiltrække internationale samarbejdspartnere og funding. Ud over det rent sproglige har internationaliseringen af forskningsfeltet været noget, jeg – til tider ret kontant – har oplevet på egen krop. Når man som jeg har specialiseret sig i noget med en dansk forankring, kan det være vanskeligt at få budskabet ud. Jeg ved selvfølgelig et og andet om public service-medier i et større perspektiv, men jeg har i min forskning dyrket den danske vinkel med fokus på DR og TV 2's public service-virksomhed. Det kan godt være en udfordring at få forskningsresultaterne "afsat" i internationale tidsskrifter. Min forskning er simpelthen blevet kaldt "for eksotisk". Af dette udleder jeg følgende pointer, der peger på både indhold og rammer:

- Relevansen af danske (og øvrige nordiske) tidsskrifter som *MedieKultur* understreges.
- Når genstandsfeltet internationaliseres, gør forskningen naturligt også.
- Og så er det jo generelt interessant at overveje balancen mellem internationalt udsyn og dansk forankring: Hvad ønsker vi fremadrettet som forskningsfelt (for ikke at sige undervisningsfelt), og hvad kan lade sig gøre?

I forlængelse heraf: Hvis jeg læser lidt ned i tidsskriftets arkiv, er det interessant at se, at der mellem 1985 og 1989 er flere numre (nr. 1, nr. 6, nr. 11 og nr. 12), der fokuserer på undervisning. Det må siges at være gledet ud sidenhen.

Ud med undervisning og ind med behovet for legitimering

Kim: For at starte med det sidste har du ret i, at læringsperspektivet interessant nok er gledet ud samtidig med udfoldelsen af engelsk som dominerende fagsprog. Egentlig er det lidt pudsigt, eftersom internationale fundingkanaler – måske især fra EU – har øget fokus på læring og literacy. De seneste to projekter, jeg har medvirket i – DETECT (Horizon 2020, 2018-21) og GEMINI (EU-CERV, 2023-25) – har begge haft såvel tv-videnskabelige interesser som læringsperspektivet som tangenter, fordi læring anses for at være en direkte vej til impact via f.eks. undervisningsmidler. Dette antyder måske, at *MedieKultur* har været forud for denne bølge, men ikke helt har formået at ride på den senere. Måske skulle vi foreslå dem et temanummer om undervisning i tv-kulturer?

Det leder mig lidt videre til det andet, du nævner, om lokalt danske forskningsfelter som "eksotiske", hvilket måske er rigtigt, men i større internationale kontekster har jeg – via forskningsfelter som Nordic Noir, dansk public service-drama og nordisk lokalisering

på streamere – oplevet en publikationsmæssig interesse i Danmark og Norden. Det kan der være forskellige årsager til, men inden for tv-forskningen har Danmark måske oplevet en vis komparativ interesse under "small nation"-perspektivet, der har givet fokus til nordiske lande, Beneluxlandene, mindre britiske lande, mindre østeuropæiske lande mv. Uden direkte at adressere dette ligger der en vis komparativ repræsentativitet i *MedieKultur* nr. 78, hvor du selv medvirker (Lassen, 2025b), eftersom public service-tv her vurderes ud fra forskellige lokale udgaver.

Samtidig er det også interessant, at tv-forskningen kvantitativt har optaget klart mest spaltepads i *MedieKultur*, hvilket er påfaldende ift. andre medieforskningsgrene. En vigtig årsag til dette er nok, at tv'et gennem mange år har haft en publikums-mæssig særstatus som det mest populære massemedie, hvilket først med unges anvendelse af sociale medier for alvor er blevet udfordret. Derfor har vi nok også historisk set en forskningsmæssig profilering af tv-mediet, som – qua forankringen i public service – også har fungeret som et knudepunkt for andre medietyper som nyheder, radio og senere sociale medier.

Udfordringen – eller det uretfærdige – ift. det eksotiske er måske, at vi som forskere i især en dansksproglig kontekst skal retfærdiggøre vores forskningsfelt som internationalt relevant, mens vi sjældent ser tv-forskere i britisk-amerikansk indhold argumentere for deres sproglige forankrings relevans. Du er selv i dit bidrag til ovennævnte nummer f.eks. nødt til at henvise til en "general media usage and competition from the global media industry" (Lassen, 2025b: 40), altså en begrundelse for hvorfor forskning i DR er relevant uden for Danmark.

Jeg tænkte senest over denne problematik, da jeg læste Ava Laure Parsemains ellers fine bog om "The pedagogy of Queer TV" (Parsemain, 2019), fordi hun heri netop tager for givet, at hendes amerikanske case-valg har en naturlig international rækkevidde, hvilket jeg ikke mener, er givet på forhånd. Derfor har du grundlæggende fuldstændig ret, når du indirekte antyder den engelsksprogede hegemoni i tv- (og medie-)forskningen, som måske også præger valget af sprog i f.eks. *MedieKultur*. Imidlertid ser jeg også en tendens til en forøget interesse i lokale forskelle ud fra komparative perspektiver, måske qua transnationale forskningsprojekter, måske også via en forøget international rækkevidde af lokale produktioner via streamere. Med andre ord ser jeg – trods nogle af de sprogkulturelle udfordringer, vi her kommer omkring – en forøget interesse i lokalt indhold foranlediget af streaming og nye digitale distributionsformer, hvilket alt andet lige giver nogle muligheder for os med en mere lokal, dansk forskningsinteresse.

Julie: Glimrende refleksioner, Kim, og jeg deler denne oplevelse med dig, at komparative studier er eftertragtede. Så når jeg har været "eksotisk", har det været med et rent dansk fokus, hvorimod det komparative mellem nord-syd-øst-vest, lille marked vs. stort marked, politisk modstand vs. politisk opbakning, høj grad af digitalisering vs. lav grad af digitalisering, som er nogle af de akser, vi har opereret inden for i projektet Public Service Media

in the Age of Platforms (2022-25), er blevet taget vel imod (se eks. Lassen et al., 2026). Jeg synes også, at du rammer hovedet på sømmet i det med at måtte retfærdiggøre sin forskning. I relation til tv- og streaming-forskningen oplever jeg det også som, at det fremstår ganske naturligt at forske i Netflix, mens det er mere op ad bakke at forske i nationale "legacy" medier.

Undskyld, nu springer jeg lige til noget andet. For min fornøjelses skyld har jeg genlæst Hjarvard og Søndergaards artikel fra 1986 om "Programfladens æstetik" (fornøjelsen er dobbelt: faglig og personlig, da jeg selv er årgang '85). Ud over det, vi allerede har vendt, om at den ældre litteratur på fascinerende vis stadig har betydning, bliver det også tydeligt for mig, at *MedieKultur* er et utrolig vigtigt arkiv for danske tv-, medie- og kommunikationsforskere, inklusive det at kunne dykke ned i arkivet og finde viden om fagfeltet gennem flere årtier. Og her er vi endda ikke helt tilbage ved "begyndelsen", når Hjarvard og Søndergaard konstaterer, at "Seertal er faktisk gået hen og blevet en betydelig faktor i tv-konkurrencen i Danmark" (1986: 83, original understregning). Så hvis man ikke lige har en vejleder eller kollega, der oplevede udviklingen på egen krop, er gamle numre en vigtig kilde til historisk viden.

Kim: Det er et virkelig interessant og relevant perspektiv at betragte et tidsskrift som *MedieKultur* både som en relevant kanal til ny tv-forskning og som et arkiv over historiske tilgange. De forskellige tilgange til analyse af programflade og seerflow, som f.eks. Søndergaard har arbejdet med, står centralt som gode eksempler på ikke kun akademiske tilgange, men også som nærmest "mediemarknologiske" repræsentationer af tidligere mediekulturer. I overgangen til individualiserede seerpraksisser er sådanne perspektiver relevante for nuværende mediestuderende, hvoraf de fleste nu er født efter årtusindeskiftet, og som ikke selv har oplevet flow alene – eller affektivt på egen krop mærket, hvor langsomt f.eks. Danmarks Radio gik inden monopolbruddet. På den måde er arkivet et slags prisme, som vi ville kunne læse fortidens tv- og mediepraksisser igennem – og måske endda også et godt forslag til et temanummer om tv-teori som tv-historie.

Julie: Jeg kan godt lide dine forslag til temanumre om både undervisning og tv-teori som tv-historie. Jeg har også selv et ønske: et temanummer om metoder til at studere tv-mediet og dets brugere. Dette også i lyset af en udfordring, jeg selv har oplevet, nemlig at være humanistisk medieforsker, der ikke har kompetencerne til at høste store datamængder for slet ikke at tale om så at vide, hvad jeg skulle gøre med materialet efterfølgende. Jeg oplever heldigvis, at der fortsat er interesse for den kvalitative forskning, men jeg er nysgerrig på, hvilke metoder der anvendes og udvikles. Selv havde jeg for nyligt fornøjelsen af at skrive et lille indlæg om det at anvende screenshots som data (Lassen, 2025a), og det var ganske berigende at reflektere over dette på et metaniveau i stedet for at blot det anskue det som en lavpraktisk løsning. Hvad er din oplevelse med brug af diverse digitale værktøjer?

Kim: Når vi til *MedieKulturs* 100-års jubilæum igen forhåbentlig bliver inviteret til at skrive endnu et indlæg, vil vi nok kigge tilbage på nutidens forskningspraksis og konstatere, at vi lige nu befinder os i et lidt voldsomt krydsfelt mellem ældre og nyere mediepraksisser – og derfor også mellem mere "traditionelle" kvalitative analyser på den ene side og digitale metoder og big data på den anden side. Jeg anser det derfor også som vigtigt, nødvendigt og relevant at interessere sig for nye produktions- og forskningspraksisser, som inddrager ny teknologi såsom generativ AI og andre metoder til at danne overblik over konstant voksende empiriske fagfelter.

Jeg lavede f.eks. for nogle år siden sammen med Cathrin Bengesser en undersøgelse af mængden af tv-serier i Europa, der har været stigende gennem flere år sideløbende med nye distributionsformer og digitale seerpraksisser (Bengesser og Hansen, 2022). Vi nåede frem til, at der årligt produceres i omegnen af 1.000 sæsoner tv-drama inden for EU. Et tal i den størrelsesorden udfordrer i princippet troværdigheden af humanistisk forskning, fordi det vil være usikkert for enhver forsker at skrive repræsentativt om tendenser inden for europæiske tv-serier (selvom jeg faktisk alligevel stadig gør det). Imidlertid mener jeg, at netop det, som er blevet kaldt *digital abundance*, udfordrer forskningen radikalt – også inden for tv-forskningen. Digital overflod i det, som Doyle og Roda (2019) har kaldt for *the era of attention scarcity*, gør, at mængden af empirisk materiale er så stor, at humanistiske studier – også studier af tv og streaming, store tv-genrer som reality, sport og tv-serier – nærmest er nødt til at inddrage kvantitative digitale metoder til at skabe overblik over datamængderne. På den anden side inddrager medieskabere produktionelt nu også selv i stigende grad digitale metoder, herunder AI, hvilket også skaber institutionelle udfordringer, fordi traditionelle opgaver – f.eks. kamerapersonen i tv-nyhedsstudiet – forsvinder til fordel for præprogrammerede digitale optagelsesmetoder. Det betyder samlet set, at vi som tv-forskere gennem de næste år nærmest er tvunget til at forholde os til digitale metoder i medieproduktion og i medieforskningen.

Fra "tv-forskere" til "medieforskere" til ... ?

Kim: Spørgsmålet er, hvordan det stiller os som tv-forskere i fremtiden, når vores analyseobjekt lige nu ændrer sig så radikalt, at vi jo nærmest bliver i tvivl om, hvorvidt selve betegnelsen tv stadig giver mening?

Julie: Dit relevante og spændende spørgsmål åbner to flanker. 1) "Os som tv-forskere": Som jeg allerede har berørt, stilles andre krav til forskningsmæssige kompetencer end dengang, jeg som ph.d.-studerende kunne få noget relevant (synes jeg i hvert fald selv!) ud af at tælle sendetimer og analysere programmellemlum på DRs lineære kanaler. Nu er det et spørgsmål om at kunne studere kataloger, personalisering og *discoverability*, for at nævne nogle af de dimensioner, min forskning har bevæget sig over i. Dette fører mig så til 2) analyseobjektet tv. For jeg har jo ikke helt ret, når jeg anfører, at tv-mediet er

blevet et personaliseret on-demand-katalog. Dels er der fortsat et stort forbrug af live-streaming hos de traditionelle broadcastere, dels ser vi netop, at Netflix og andre hylder *live events* og *lean back-tv*, hvor du som seer kan stå på et flow, som andre har tilrettelagt for dig. Dette åbner så for nye overvejelser om, hvad tv skal forstås som: Når DR opretter nye YouTube-kanaler for børn, når du kan live-stream indhold på Twitch, og når Netflix indgår partnerskab med TF1 i Frankrig om live-streaming af lineære kanaler, hvem, kan vi så sige, laver tv? Hvad skal vi som tv-forskere interessere os for?

Kim: Ja, tv som objekt er blevet et "moving target". Der er ingen tvivl om, at streaming har ændret fundamentalt på opfattelsen af tv. Som introduktionsartiklen (Andersen og Lüders, 2021) til nummeret om "Streaming media" (nr. 70) også påpeger, så er det særligt inden for tv-forskningen, at streamere har fået opmærksomhed, fordi nogle globale platforme og især Netflix løber med en del opmærksomhed, mens netop denne situation også skaber et pres på public service-institutionerne. Et pres, der netop skubber dem ud over egne platforme og ind der, hvor brugerne befinder sig og især de yngre brugere.

Men du har samtidig ret i, at vi nu og i den kommende tid skal passe meget på ikke at sadle hele det teoretiske fundament om til online-streamere, for vi kan stadig se, at der er en interesse for at se en eller anden form for live-tv eller direkte udsendelse. Så selvom streaming-tendenserne signalerer en højere grad af individualisering, så signalerer den vedvarende tilstedeværelse af event-tv og live-udsendelser stadig en søgen hos publikum mod nogle fællesskabsorienterede tv-oplevelser.

Alligevel har spredningen af indhold i multiplatformsæraen skabt en situation, hvor tv-forskere som du og jeg er nødt til at forholde os til interfaceteori, algoritmebaseret teknologi, platformsbegrebet, multiple screening og meget mere, som oprindeligt ikke var indlejret i tilgange til tv-analyse. På den ene side har det radikalt udvidet det vokabularium, som vi skal forholde os til – og undervise vores studerende i, hvilket naturligvis udfordrer kernefagligheder som næranalyse, programfladelægning og formatanalyse. På den anden side viser vores samtidstendenser også, at nye distributionsformer og seerpraksisser ikke bør læses som en afløsning af historiske former og praksisser, men snarere ses som et hurtigt voksende og for mange dominerende supplement. Onlinepraksis skaber ikke naturligt asynkrone seerpraksisser, men skaber snarere en situation, hvor vi stadig kan se synkrone seerinteresser side om side med individualiserede og asynkrone kulturer. Som Hanne Bruun eksempelvis har vist, er scheduleringsbegrebet – trods forandringer – stadig relevant i en streamingtid (Bruun, 2019). Det ser vi også, når de fleste streamere stadig praktiserer ugentlige afsnit og ikke lægger hele sæsoner ud til "instant binge-watching". Så selvom tv er blevet et moving target for os som tv-forskere, er det for tidligt at kassere alle teorier fra en prædigital tv-tidsalder.

Kim: Dermed fik vi afslutningsvist heldigvis reddet os selv som tv-forskere, tænker jeg. Eller ser du her til sidst mere dystopisk på fremtidens tv-faglighed?

Julie: Jeg hører ofte mig selv ytre, at jeg skulle være blevet papyrus-forsker, for så var mit studieobjekt ikke så omskifteligt. Det sker typisk, når jeg må indse, at mine data er forældede, inden artiklen er kommet i trykken, fordi udviklingen har overhalet den akademiske kadence. Til gengæld må jeg efter 10+ år i *gamet* konstatere, at tv-mediet nok er mere sejlivet end ellers så ofte erklæret, og her tænker jeg i særdeleshed på den synkrone oplevelse, der samler mange brugere. Men egentlig burde vi vel invitere forskere som Eva Novrup Redvall og hendes team fra projektet Reaching Young Audiences til at give deres besyv med, da de har opnået spændende indsigter i børn og unges mediebrug og -præferencer, som måske kunne give et praj om fremtidens mediebrug.

Men ét er mediet, noget andet er bestanden af "tv-forskere". Der er vel egentlig ikke så mange, der identificerer sig med det at være tv-forsker længere? Da jeg tilbage i 2021 forlod Københavns Universitet, konstaterede en af mine daværende kollegaer, at nu mistede Københavns Universitet sin sidste tv-forsker. Og skønt pointen sådan set var god nok (mit ph.d.-projekt omhandlede DRs tv-virksomhed, ikke radio eller web), anså jeg hverken dengang eller nu mig selv som "tv-forsker". Inden for public service-forskningen er det efterhånden mange år siden, at man udskiftede "broadcasting" med "media" som sit genstandsfelt. Som du og jeg allerede har slået fast, stilles krav om nyt vokabular, nye metoder og nye kompetencer, for ikke at nævne nye studieobjekter. Så mediekonvergens og digitalisering bevirker, at vi i højere grad er "medieforskere" end egentlige "tv-forskere". For egen regning må jeg dog konstatere, at jeg stadig oplever et behov for at differentiere mig fra andre (typer af) medieforskere. Ikke på grund af fagligt snobberi, men for at understrege, at "medier" som forskningsfelt er mangespektret, og at der er utallige aspekter af medieforskningen, jeg ikke ved noget om.

Jeg vil gerne slutte i et optimistisk perspektiv – for det er vel passende i et jubilæumsnummer – og samtidig binde en sløjfe i forhold til *MedieKulturs* historiske værdi. Her vil jeg fremhæve, at det vel netop er det, vi som tv-/medieforskere kan bidrage til, og som gør os til mere end kommentatorer: Kendskabet til, hvad der er gået forud, som kan bidrage til forståelsen af øjeblikket. Så jo, jeg tror på en fortsat relevans af tv-forskningen, selvom medier konvergerer, og vi må tillære os nye metoder, begreber og teorier i et evigt foranderligt medielandskab. Og måske kommer til at betegnes som noget andet i fremtiden.

Note

- 1 Tak til Ditte Laursen og Kim Schrøder for at grave i egne arkiver og hukommelse for at give os information til at forklare overgangen fra dansk til engelsk som primært sprog.

Referencer

- Andersen, M. M. T., & Lüders, M. (2021). Streaming media: production, interfaces, content and users. *MedieKultur: Journal of Media and Communication Research*, 37(70), 1-11.
<https://doi.org/10.7146/mediekultur.v37i70.126152>

- Bengesser, C. & Hansen, K.T. (2022). Scandinavian success as European policy dilemma: Creative Europe's funding for TV drama co-productions, 2014-20. *The International Journal of Cultural Policy*, 28(6), 697-714. <https://doi.org/10.1080/10286632.2021.2022653>
- Bruun, H. (2019). *Re-scheduling television in the digital era*. Routledge.
- Doyle, W., & Roda, C. (Eds.). (2019). *Communication in the era of attention scarcity*. Palgrave Macmillan.
- Ellis, J. (2000). *Seeing things: Television in the age of uncertainty*. I.B. Tauris.
- Ellis, J. (1982). *Visible fictions: Cinema, television, video*. Routledge.
- Hansen, K.T. (2012). *Mord og metafysik: Det absolutte, det guddommelige og det overnaturlige i krimien*. Aalborg Universitetsforlag.
- Hall, S. (1973/1980). "Encoding/decoding." In S. Hall, D. Hobson, A. Lowe, & P. Willis (Eds.), *Culture, Media, Language* (pp. 128-138). Hutchinson.
- Hjarvard, S., & Søndergaard, H. (1986). Programfladens æstetik. En analyse af kanal-2 og weekend TV. *MedieKultur: Journal of Media and Communication Research*, 2(3), 83-103. <https://doi.org/10.7146/mediekultur.v2i3.708>
- Informatik og undervisningsteknologi (1989). *MedieKultur*, vol. 5 (nr. 12).
- Lassen, J.M. (2025a). Screenshots as data and documentation. *Journalistica* 19(1). <https://doi.org/10.7146/journalistica.v19i1.152426>
- Lassen, J. M. (2025b). The active choice of television: The digital transition of the Danish public service media organisation DR and implications for its production culture. *MedieKultur: Journal of Media and Communication Research*, 41(78), 39-58. <https://doi.org/10.7146/mk.v40i78.147085>
- Lassen, J.M.M. (2018). DR's tv-virksomhed i forandring: programflade, portefølje og platforme. Ph.d.-afhandling, Københavns Universitet.
- Lassen, J.M., lordache, C., Martin, D., Bruun, H., Świtkowski, F., Nucci, A & Johnson, C. (2026). Not That Personal: A Qualitative Study of Personalization Practices on Six European Public Streaming Services. *Television & New Media*, online first, 1-19. <https://doi.org/10.1177/15274764251415356>
- Media and Politics (2006). *MedieKultur*, vol. 22 (nr. 40).
- Medieundervisning (1987). *MedieKultur*, vol. 3 (nr. 6).
- Medieundervisning i gymnasiet, HF, mv. (1985), *MedieKultur*, vol. 1 (nr. 1).
- Mortensen, F., & Svendsen, E.N. (2025). Hvorfor dog DR2?. *MedieKultur: Journal of Media and Communication Research*, 41(78), 209-226. <https://doi.org/10.7146/mk.v40i78.147132>
- Nye veje i medieundervisningen (1989). *MedieKultur*, vol. 5 (nr. 11).
- Parsemain, A. L. (2019). *The pedagogy of queer TV*. Palgrave Macmillan.
- Poulsen, J., Bang, J., Hansen, C., Westh, I., Hjort, A., & Schrøder, K. (Eds.). (1988). *Tv-produktionsanalyse* [Special issue]. *MedieKultur: Journal of Media and Communication Research* 4(8), 209-226. <https://doi.org/10.7146/mediekultur.v4i8.777>
- Publishing strategies in online Television (2025). *MedieKultur*, vol. 41 (nr. 78).
- Scannell, P. (1996). *Radio, Television, and Modern Life: A Phenomenological Perspective*. Blackwell Publishing.
- Streaming media: production, interfaces, content and users (2021). *MedieKultur*, vol 37 (nr. 70).
- Tv-produktionsanalyse (1988). *MedieKultur*, vol. 4 (nr. 8).
- Tv-æstetik (1986). *MedieKultur*, vol. 2 (nr. 3).
- Women and Electronic Mass Media (1986). *MedieKultur*, vol. 2 (nr. 4).
- Williams, R. (1974/2003). *Television*. Routledge.